

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Szechenyi-utca 34-ik szám. SZELÉNYI és TÁRSA nyomdája.
A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
RUTKAY MENYHÉRT.
Helyettes szerkesztő:
BUDAI JÓZSEF.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2-50 kor
Egyes szám ára 14 fill.

A Tiszák gazdálkodása.

A nemzet vagyonával nemcsak azok gazdálkodnak megrovásra méltóan, kik a közből illetéktelen hasznot huznak, de azok is, kik a kezükre bízott értékeket helytelenül kezelik, vagy elpazarolják. Mert a megrövidített országra tökéletesen mindegy, akár elsikkasztották, akár elpazarolták államférfiai a közvagyonot. Szép, szép az a *közgazdasági tevékenység*, de a jövedelem mellett kötelezettségek és felelősség is járnak a nyomában. Kinek kezén a nemzeti tőke tönkre megy, ki belevezet vállalatokat a közromlásba, később hiába mosakodik és párbajozik derűre-borura. Az elkallódott nemzeti vagyon a hetvenkedéssel, az önérzeteskedéssel, sajnos, nem kerül meg.

Tisza István gróf a Wekerle idejében alapított „Magyar ipar és kereskedelmi bank” élére állott, az ország minden részében bizalommal tekintettek e vállalatra. A közönség vásárolta a részvényeket, az ország milliókkal támogatta a bankot. Természetesen abban a hitben, hogy a honi ipar és kereskedelem hasznot huz majd belőle. Ma senki sem hisz a bank jövőjében. Részvényei iszonyt estek s Tisza István urat, ki alatt a bank ide jutott, ugyancsak szemtől-szembe mosdatják a közgyűlésen a részvényesek.

Tisza István gróf pedig érzékenykedik, holott erre a jogát alaposan elvesztette. Neki most nem áll jól a felémelt homlok, a kidüllesztett mell. Mert a gróf urnak okvetlen ismerni kellett az alapszabályokat, melyek határozottan kikötik, hogy a bank pénze idegen országok vállalataiba be nem fektethető. Nos, a milliók a román petróleum-vállalatokon usztak el, minek a Tisza István ur tudtával és beleegyezésével kellett történni. Ha a szabadelvűeknél a politikai vezérek hibáit nem fedezné a pártnak tett szolgálat, a gróf urat nemcsak erkölcsi, de anyagi felelősség is

terhelné. Itt azonban a történetek után is leczkértetnek másokat. Nem csoda, nálunk az emberek kölcsönösen elnézők az egymás hibái iránt. Igen, mert félnek, hogy esetleg valaki az övékkel is előhozakodik.

A tizenöt éves Tisza uralom alatt történt, hogy gróf Tisza Lajost a szegedi árvíz után nagy fizetéssel kinevezték oda teljhatalmu kormánybiztosnak. Rombolni nem kellett, azt elvégezte az árvíz, hanem épített. Ez állásra egyedüli jogcíme az volt, hogy a miniszterelnök öcsöce. Közvagyonból épített középületeken ma is ott diszlenek a Tisza család cimerei, de ez elvégre is csak izlés dolga. Nagyobb baj volt az, hogy a félmillió rakpart, a Tisza Lajos működésének remeke bedől a folyóba. Lajos éppen úgy nem értett építészeti dolgokhoz, mint István a bank vezetéséhez. Kudarczczal végződött mindkettő vállalata. De nem élnék Magyarországon, ha *ilyen érdeméért* grófságot nem osztogatnánk, melyet Tisza István az utód most éppen annyi újabb babérral tetéz, mint ki a bedől rakparttal számára azt kerülő uton megszerezte.

Az 1884-iki választási tatárjárásból, mely visszaéléseiben a Bánffyét megközelítette, egy zsandárokkal, vesztegetésekkel teremtett parlament verődött össze, méltó mindenben Tiszához, ki a képviselőházakat a maga képére átalakította. Az ország még uszott a deficiitben, mi meg usztunk *a nagy alkotásokban*. Megszavazták az új parlamenti épületet, mindössze is potom pár millióban irányozva elő annak költségeit. A józanság tiltakozott ellene, de a nagyvási hóbort támogatta. Korszakos mű kellett, mely megörökítette a Tisza Kálmán miniszterségét. Nagy államférfiak, kik képesek rá, nem afféle emléket állítanak maguknak, de előbb viszik nemzetüket a haladás, a megerősödés útján. Az ilyenek nem szorulnak közköltésen emelt korszakos épületekre. Nem mások agya és keze munkájával, de

saját lángeszükkel emelnek emléket maguknak nemzetük nagygyátételével emléket, mint Cavour és Bismarck. Az utókor hálája aztán elvégzi a többit, szobrokat, mauzoleumokat állít nekik s nevüket a kegyelet nemzedékről nemzedékre becses ereklye gyanánt az utókorok átadja.

Ugy van! a nagy államférfiak hatnak akkor is, mikor nem élnek, míg a kicsinyek akkor sem képesek erre, mikor kezükben van, rendelkezésükre áll a közérő, a közvagyon. Igen, mert egyikkel sem tudnak céltudatosan élni.

Mit lehetett volna ezzel a 35 millió koronával alkotni, melyet egy egészen fölösleges, és czélszerűtlen új országház felépítésére elpazaroltunk? Megoldhattuk volna vele az egész erdélyi kérdést. Ha ezt a rengeteg összeget telepítésekre fordítjuk, egyszerűen kisajátítjuk a dákorománok lába alatt a talajt. Ha gyárakat alapítunk ezzel, ma nem kellene jajgatni ipari hátramaradottságunk felett. Ha újabb népiskolákat állítunk belőle, nyelvünk és fajunk győzelmét ellenségeink fölött örökre biztosítjuk. Ha gazdasági fejlesztésre használjuk, ott is meglátszik a nyoma. Ha a közegészség ügyének javítására fordítjuk, ma nem volna hazánk egy nagy járványkórház. Ezer meg ezerféle nemzeti szükséglet várta itt a kielégítést s nem volt rá pénz, de volt *nagyvási hóbortra*, koldus helyzetben, érthetetlen és menthetetlen pazarlásra. Így használták a pénzt annak a Tisza Kálmánnak az idejében, kit *providencialis államférfinak* (!) keresztelt a fizetett hízélgés.

Mikor az új országház építése először szóba került, Apponyi gróf tiltakozott e hóbortos, nagyképűsködő pénzszórás ellen, gróf Szechenyi Dénes, ki a főrendiházban szintén ellenzéke volt az építkezési mániának, figyelmeztette a miniszterelnököt, hogy „jobb bocskorban kezdeni s csizmában végezni, mint megfordítva.”

Nézzétek, ma a nemzet, a maga irtóz-

ROSENBERG GYULA

szőnyegek, függönyök, takarók és pokróczok nagy áruháza
a volt Makra-féle helyiségben (Debreczeny-ház)

Máhr Károly urral szemben.

Gyapju, csipke és tülk *függönyök*. Futó- és szalon-*szőnyegek* minden minőségben. *Paplanok* és *matracok* lószőr és afrique(tengeri fű).

A legolcsóbb szabott árak minden darabon feltüntetve.

elsőrangu női divat-áruháza
a színház-épületben.

Szíves értésére adom a tisztelt hölgyközönségnek, hogy a *tavaszi idényre* valódi angol és francia *szövet- és selyem ujdonságaim* — teljes beérkezett. Mintákkal vidékre készséggel szolgálók és minden rendelést *bérmertesen* küldök.

Szigoruan szabott árak! Készfzetésnél 5 százalék engedménnyel.

tató szegénységével, nem is bocskorban, de mezitlább. Igaza van Bartha Miklósnak, olyan ez az országház a mi nyomorult helyzetünkben, mintha valaki arany sarkantyut kötne a meztelen lábaira. Máskülömben nem volnánk magyarok, ha nem így járnánk el, ha nem flanczolnánk, ha külsőségekkel nem pótolnók a belső érték hiányát. Ez már hozzátartozik a mi nemzeti jellegünkhöz s Tisza ennek a jellemnek mindenben hű kifejezője volt. Tisza Lajos gróf természetesen az országház építéséből is kikérte a vezérszerepet. A kudarcot nem érte meg, most Pista gróf própál helyt állni érte. Pedig neki egyelőre elég lenne, ha a maga rosszul csinált ügyét tudná megvédeni.

A sivár korszak, mikor a Tiszák voltak e hazának urai, mikor üldöztek minden meggyőződést és jutalmaztak minden köpenyeforgatást, szerencsésen bevégezte életét. Nem vagyunk megelégedve a Széll kormány magatartásával sem, de azért isten őrizzen, hogy mellé a tartalmatlan Tisza-korszakot visszakivánjuk.

Szélnek az önzetlenségéhez szó nem férhet; a mit benne legfőbbképp hibáztatunk, az a bátorság hiánya. Kerüli a nehézségeket, de megküzdeni velük soha sem akar. Ugyanezt a Tiszákról is elmondhatjuk, azzal a különbséggel, hogy a kopott kabát tulajdonosa horgászott a grófi koronára, nem maga, de az utódai számára.

Emléke az ő sivár korának megmarad egy tenger pénzen épített félszeg országházban. Ha ugyan a szegedi rakpart példáján indulva, a fölötti bánatában, hogy egyedüli hirdetője a Tiszák nevében furdó romlott korszaknak, e fölötti bánatában bele nem roskad a szőke Dunába.

Az adósróf.

Minden harmadik esztendőben átmegy a társadalom a krízisen, mikor az egyes

polgárok képességét a közterhek viselése tekintetében iparkodnak alaposan megállapítani — és ilyenkor mindig valószínű fogcsikorgató küzdelem támad — küzdelem a létért, küzdelem az ellen a hatalom ellen, melyet a népnek szívörömet támogatni, fejleszteni kellene: küzdelem az állam ellen.

Ha a külföldi szemügyre veszi a mi adófizetésünket, furcsa fogalmat alkothat népünk jelleméről. Minden civilizált államban fizetnek adót és pedig annál többet, mennél magasabb az illető nép kulturális fok. De az a harc, mely nálunk folyik az adófizetők és a kincstár között — mindenütt ismeretlen.

Az idegen valóban azt hiheti: Magyarországot oly nép lakja, melyet kicsinyes, egoista indokok vezényelnek és mely minden megengedett és meg nem engedett eszközt felhasznál, hogy magát a közös teherviselés magasabb kötelessége elől megvédelmezhesse. Pedig ez a vád igaztalan népünkkel szemben, mely nehéz időben is bebizonyította, hogy az állam érdekei iránti áldozatkészségében egy nép mögött sem marad hátra.

Relytelyszámba mehet tehát, hogy a mi a mi népünk rendkívüli alkalmak esetén rendkívüli áldozatokra képes: éppen a rendes forgású időkben minden lehető elkövet, hogy magát az általános kötelezettség alól kivonja.

Illesse a vád az államhatalmat, mely mindekkorig nem birta annyira vinni, hogy egészséges, okos, *igazságos adókulcsot* állítson föl, mely a közteherviselés arányos elosztását, az erősebbek fokozottabb igénybevételét és a gyengébbek lehető megkímélését foglalná magában. Magyarországon még mindig az abszolutizmus adózási rendszere áll fenn, mely majdnem azonos a török pasalikokban érvényben álló rendszerrel.

Tíz százaléka a jövedelemnek és melléte egész sereg községi és pótdó. Ily adózási rendszer mellett még a magyar-

nál gazdagabb népeknek is tönkre kellene menniök, mint az a szántóföld, melyen váltógazdaságot üznek s mely rövidebb vagy hosszabb idő alatt úgy kimerül, hogy lakóit eltartani nem képes.

Ez az adózási systema nemcsak valószínű non sens, de az államhatalom viselőire nézve nagy szegénységi bizonyítvány.

Hát jogállamban élünk mi, ha ilylét-kérdésben a törvényre nem hivatkozhatunk, mely megvéd attól, hogy az állam velünk szemben támasztott követeléseit túl ne csigázhassa?

Ameddig ezen a mizérián segítve nem lesz és a mi egy igazságos és észszerű adóreform nem lesz behozva, addig szó sem lehet azon botrányos eljárások megszüntetéséről, a melyek most vannak napirenden az adókövetéseknél. Valóban botrányosnak nevezhető az az állapot, hogy a rossz pénzügyi igazgatás következtében kényszerítve van a polgár az államot ugyszólván ellenségének tekinteni, a mely ellen védekezni a létfontartás szempontjából kötelessége.

A magyar államnak nem szabad az egyetlennek lenni Európában e korhad adórendszerével, a mely egyrészt arra kényszeríti az adófizetőket, hogy *jövedelmük egy részét eltitkolják*, ha csak tönkre nem akarnak menni, másrészt pedig a parasztfogdosásnak azon nemét üzi, amely némely inszolid üzletekben szokás, ahol a tapasztalatlan vevőtől tízszeres árt kérnek egy áruért, hogy leengedve annak felét, még mindig kétháromszorosan fizetessék azt meg vele. Csak így lehet egy adófizető polgár eljárását megvilágítani, a kinél *100 per-centnyivel srófolják az adókövetelést*, hogy *aztán annak harmad, vagy negyed részét elengedhessék*.

A nagy iparvállalatok, a gazdag kereseti társaságok, az előkelőbbek befolyásukkal, hatalmukkal megvédik magukat az adókövetés önkényeitől; de a nagy többség, a középsorsu iparos és

TÁRCZA.

Emlékek.

— A „Szabadság” eredeti tárczája. —
Irtá: *Kopácsy Béla.*

Abból az alkalomból, hogy a trónörökös szentpétervári utazásáról annyi szó esett a képviselőházban, talán nem lesz egészen érdektelen, ha néhány rövid sort irok Ferencz Ferdinánd főherczegről.

Hogy a trónörökös mennyire visszahúzódó, majdnem magába zárkózott ember, az köztudomásu dolog; — hogy Budapesten és Magyarországon ugyszólván senki nem ismeri, azt is mindenki tudja, de hogy Bécsben, a császárvárosban, a fényes Residenz Stadtban is alig ismerik, arról magam is meggyőződtem.

Tavaszkor pár hétig Bécsben voltam. Bolondos áprilisi idő járt: az a kellemetlen, dermesztő bécsi szél néha úgy sivitott a néptelenné vált utcákon, hogy az ember a téli kabátban is didergett; másnapra meg, ha elállt a szél, az élető tavaszi nap a sétáló közönség ezreire hintette élető, meleg

sugarát. A korzó képét a hölgyek világos toalettjei s a különféle uniformisok százai teszik szindussá és pompázóvá; gazdagság, fény és boldogság sugárzik mindenről és mindenkiről, pár órára száműzve és feledve van a gond és szegénység, — a korzó megkezdődött.

Néha egy pillanatra megakadt a séta; hölgyek és urak nyitnak utat egy-egy rendezes, egyenruhás urnak, a kit katonatisztek és civilek egyforma tisztelettel, de minden különösebb érdeklődés nélkül köszöntenek s ha az idegen a legelső mellette menőtől megkérdezi, hogy ki volt az az ur, a kérdezett egész meglepődve, ékes bécsi dialektusban feleli: „Ön nem ismeri? X főherczeg.”

Az ott tartózkodásom alatt történt a német trónörökös bécsi látogatása. Berlinben már többször láttam a német trónörökösöt s így nem annyira ő rá, mint inkább a fogadtatására s a mi trónörökösünkre voltam kíváncsi.

Maga a fogadtatás a ridegségig színtelen és hideg volt; egynehány zászlón kívül sehol semmi dísz; közönség pedig, mely a dekoráció hiányát pótolta volna, egysze-

rűen nem volt. Annak az örömmámorban uszó emberáradatnak s annak a tomboló lelkesedésnek, mi Pesten a német császár bevonulását oly feledhetetlenül nagyszerűvé tette, itt nyoma sem volt; szitaló esőben, kihalt utcákon, csukott kocsiban vonult be a német trónörökös; a nehéz udvari lovak erős trappban röpitették tovább a hintókat, a melynek belsejében fázódva húzódtak köpenyeikbe a benn ülők.

Másnap diszeldadás volt az operában. A térparancsnokságtól ugyan kaphattam volna egy karzati jegyet (itt ültek az elsőbb rangú katonatisztek), de mert az egyenruhám nem volt velem, le kellett erről az élvezetről mondanom.

Másnap azonban kárpótoltam némileg magam: elmentem a Burg-színházba, a hová ő fenségeik látogatása kilátásba volt helyezve.

S csakugyan, a mint fölhuzták a függönyt, a másik pillanatban zajos „hoch” kiáltás hangzik s a német trónörökös egy hölgy és 2 ur társaságában az udvari páholy alatti földszinti inkognitó páholyban.

Középen ült a hölgy, félíg mögötte, félíg mellette a német trónörökös s mellettük

kereskedő védtelen ki van szolgáltatva a jelenleg érvényben levő adókulcs igazságtalanságainak.

Ének a fekete sárról.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Tekintetes Szerkesztő Úr!

Jóllehet, bölcsen méltóztatik tudni, mindazonáltal elmondom azon történeti adomát, amely megesett azon időben, a midőn még a csizmadia mesterek száma nemes Miskolc városában jóllehet a mainál is nagyobb vala, mégis Isten kegyelméből, apja jóvoltából, vagy saját szorgalmából, de mindeniknek volt egy darab szölleje, kinek a kutyásiban, kinek az Ágazaton.

Történt nagy szárazság idején, forró kánikulai nap délutánján, hogy mester uram tulajdon szöllejének mesgyéjén sétál vala és imádkozék.

Az egek felé sóhajtott instantiájának teljes szünetre oda irányzódott, hogy az ég peremén éppen most összeverődött felhőske vajha éppen az ő szölleje fölé lejtene egy kis nyári fuvalom röpke szárnyán s öntené ki üdítő nedv-tartalmát éppen az ő szomszagos szőlőföldjére.

Nem éppen emberbaráti, de határozottan teljes gyermeki bizalommal felküldött imája meghallgatódott.

A hirtelen összeverődött s fölkerelkedett felhőske nagy cseppekben kezdé tartalmát mester uram földjére önteni, a ki Polikratesként állva mesgyéje magaslatán, boldog meglepéssel mimelte két karjával a felhőnek az ő szölleje fölött történő koncentrációját s szóval is segíté azt, mondván: „Igy uram Isten, csak ide mind, Uram Isten!”

Boldog öröme azonban — mint minden ez árnyék világon — nem vala tartós, mert a felhőske magva is vala, a mely kedélyesen kopogtatá suhogó jég képében a szőlőleveleket, melynek hallatára mesterünk szívében is felébredt az egyenlőség eszméje, melynek szóval is így ada kifejezést: „Csak szerte-széjjel Uram Isten, hadd jusson másnak is!”

Hát nem adomázási viselkedésből mondtam ezt el a Tek. Szerkesztő urnak, hanem hogy . . . de hiszen majd kitetszik belőle hámozni az analógiát, ha elmondom utána a mi esetünket.

Tetszik tudni, szegény embernek soha se jó lenni, de télen meg éppen nem jó.

Ha nagy a hideg, fázik, ha az eső esik, ázik, usza a nagy sarat, mert a gondviselés különös intézkedése folytán mind ott lakik a hól . . . a kövezés feltalálva nem vala még.“

Az elmúlt (talán!) télen is usztuk a sarat, vitatkozva sokszor, hogy a két szemközt jövő közül melyik lépjen a „gyalog járó“ habarékjából néhol kiálló köre, s melyik lattanjon mellé, áldva a gondviselést, a ki esőt, — s abból sarat — ad mind a jóknak, mind a gonoszoknak.

Igaz, hogy a hívő lélek nem nézi a föld sarát, de gyönyörködik az Ur törvénye mellett a türelem termő talajában viruló rózsában, tűr, remél, de legkivált bizik, nem az emberekben, hanem inkább a természet örök törvényében, mely már többször tanított meg bennünket, hogy a latymatag tél habarékját a tavaszi szellő átváltoztatja gyönyörű poros uttá, a midőn beáll a teljes egyenlőség, levén a város összes utcáin egyenlő mennyiségben a por.

Ezen jobb jövőben való teljes bizalommal vártuk az egyenlőség-hozó márcziusi szellőt, a midőn egy örömhír futott át nyargalva utcáinkon, derité kedvre a „felvévegesieket.“

„Gyalog járó“ csinálnak a gyalog járók számára, ime jönnek is már a szekerek, no, márcziusi szellő, elkéstél az utcsinálással! Hej! de sokan fohászokdtunk a mestr' urammal kapunk előtt várva a szekéren jövő járdát. „Ide uram, ide!”

De nagy lett a mi ámulatunk s megdöbbenésünk, látva a mi járdánknak a szekérről leszórt anyagát! Most már bizony újra csak a mestr' urammal kiáltunk fel s kiáltunk most is városunk utcsináló intézőségéhez: „Csak szerte széjjel Uram, hadd jusson másnak is belőle!”

Hogy miért kiáltunk így? azt kérde Tek. Szerkesztő Ur? Hát kérjük szeretettel, ha ideje engedi, jöjjön föl egyszer az Urak utcájának a végére, onnan aztán, ha meg akarja látni az új „gyalogjárókat“, biztos „nyomokon“ haladhat tovább, mert a ki a Megyesalja, Tompa utcákból kijön, nyoma léssen annak még az urak utcájának „járó kövén“ is, minthogy a mennyi lokomotív kormot, piszkos kóczot a vasutaknál össze tudtak szedni, azt mind ablakunk alá öntötték ki, s mi azóta a fekete degetet uszva, csizmánkon hordjuk széllyel annak az urnak — nem tudjuk ki légyen — a dicsőségét, a ki ezt számunkra kieszelte.

Bele nyugodnánk talán ebbe is, ha a felsőség így akarta, tudván azt, mint jó keresztyének, hogy „minden felsőség Istentől valyon“, de aggódva gondolunk azon időre, a midőn a mostani fekete sár a nyári meleg hevében „ujból porrá lesz, a melyből véteget“, hogy fogjuk mi akkor ablakainkat kinyithatni, milyen állapotunk lesz akkor ebben a „fekete városban?“

Kérjük szeretettel, tessék közbejárni, hogy ezeket a mi fekete utainkat fedjék be egy kis piros köszén salakkal, a mely hozzánk igen közel, — vagy egy kis Szinya kavicscsal, a mely még közelebb nagy mennyiségben ingyen kapható; addig is pedig tessék valami jó szert ajánlani, a melylyel ennek a fekete piszoknak a lábán behordott ronda foltjai a padlóról könnyen eltávolíthatók.

Teljes tisztelettel s nagy reménységgel levén a Tek. Szerkesztő ur iránt
A felvévegesiek.*)

*) A megénekelt utcákon én is gyakran megfordulok. Nem szívesen teszem, de hát — muszáj! Láttam, tapasztaltam, hogy odafent uri ember nem jár gyalog, csak azok, a kik szomorú kötelességet teljesítenek: a temetkezési személyek, no meg az — adóvégrehajtók. Mit cselekedjenek önök? Kihez forduljanak fölöttébb való nagy elhagyatottságukban? Erre nézve igen nehéz tanácsot adni. Hiszen jelenleg nincs a városnak szabadon gondolkozó feje, a kinek dicséretére elénekelhetnék a zsoltáriró énekét:

„Kivón a mély veremből
És a sáros fertőből,

jobbról és balról a másik két ur, valamenynyien huszártiszti uniformisban.

A nézőtérén félhomály volt s akármennyire igyekeztem is, nem birtam fölismerni a másik két katonai tisztet, tudtam ugyan, hogy az egyik a mi trónörökösünk, de hogy melyik, azt nem tudtam megállapítani. — S ekkor történt az, a mit ma sem vagyok képes magamnak megmagyarázni, hogy a bécsi Burg színház földszintjén legalább 6 urat szólítottam meg a mellettem ülők közül, a mig a hetedik meg tudta mondani, hogy melyik Ferencz Ferdinánd.

A harmadik huszártiszt Ottó főherczeg volt, a nő pedig az Ottó felesége, Augusztia főherczegnő.

A Burg színház előadásai rendes körülmények között is fényesek, a közönsége más alkalommal is válogatott. Most pedig a lapok már jó előre jelezték a fejedelmi vendégek látogatását s így önkényl értetődik, hogy nemcsak a darab kiállítása volt a szokottnál is pazarabb, nemcsak a színészek nyújtották művészetüknek legjavát, de maga a közönség is egész látványosságot képezett. — A földszinten a frakkok sötét tónusát a sokféle uniformis színe élénkítette,

a három sor páholy pedig olyan látványt nyújtott, mint egy valóra vált tündéralom. A hölgyek is estélyi öltözékben vannak.

Egész virágerdő teszi illatosá a színházat, vagyonokat érő drágakövek játszanak a szírvány mind a hetvenhét színében; frissen esett hónál fehérebb karok és keblek vakítják az embert, drágakőnél ragyogóbb tűzű szemek villannak föl mindenünnen, — a hölgyek királyokat jöttek meghódítani.

Én jóformán az egész előadás alatt le nem vettem a szememet, illetve a gukkeremet a főherczegek páholyáról, úgy néztem, figyeltem s tanulmányoztam őket.

A német trónörökös ideális szép volt a huszár uniformisban. Finom alkotású fejét, arisztokratikus vékony arcát rendkívül emelte a fekete huszár-atilla, melynek arany-sujtása nem volt egy árnyalattal sem sötétebb vagy világosabb, mint az oldalt elváasztott hosszú fűrtel az ifju porosz herczegnek.

S aztán az az élénkség, a mivel társalgott, az a folytonos mosolygó kíváncsiság, a mivel minden után érdeklődött, az az üdeség, a mi egész megjelenésén előmlött, ideális széppé varázsolták.

Ottó főherczeg férfias arczára szintén átszállott a magas vendég jókedve; komoly, szótlan és melázó egyedül a mi trónörökösünk volt.

Szép ember ő is, sokkal szebb, mint az arczképein látszik, de legalább akkor, valami végtelen fáradtság, majdnem unottság ömlött el rajta. Alig szólt egy-egy szót, mosolyogni meg éppen nem láttam. Mintha a lelke nem lett volna ottan; a társalgásban alig vett részt, a színpad felé még csak nem is fordult; nem érdekelt a közönség sem, csak folyton maga elé nézett. Valahol messze járhatott a gondolata, valószínűleg abban a csendes csehországi kastélyban, a hol az ő szebbik, boldogabb világa van.

S most már értettem, hogy miért ismerik még látásból is oly kevesen a mi trónörökösünket, bizonyára nem szerez neki a pompa semmi örömet, s az élet boldogságát nem a világ zajában, nem a fényes szórakozásokban keresi.

Hogy nagyon tud szeretni, azt a házasságával is megmutatta, — most csak az a kérdés, hogy képes lesz-e a magyar nemzet is hozzáférközni a szívéhez?

És én lábaimat
Szép, egyenes kőre
El, fel helyeztette.*

Azért hát csak legyenek Önök csendes-
ségben és keresztyéni türelemmel várják a
— tavaszt, melynek szellője fölszártja maj-
dan a nagy habarékot s olyan keménynyé
teszi, mint a minő az aszfalt. Akkor azután
nem lesz fekete piszok se a lábon, se a
padlón. Addig pedig kívánjanak Önök a
böles előljáráságnak — „hasolló lyókat!”
Szerk.

UJDONSÁGOK.

— **Halálozás.** Futó tűzként terjedt el teg-
nap a déli órában a szomorú hír, hogy dr.
Frank Miksa miskolczi járási orvos, máv.
egészségügyi tanácsadó Budapesten rövid
szenvedés után meghalt. Az elhunyt egyike
volt városunk legrégebb és legkitünőbb orvo-
sainak, ki a társadalmi életben is kiváló
szerepet játszott. Néhány nappal ezelőtt
ment fel Budapestre, hogy régi gyomorbeteg
egy ottani gyógyintézetben gyógyíttassa, s
tegnap reggel utólérte a halál. Holttestét
hazahozták és csütörtökön délután helyezik
örök nyugalomra. Az elhunytat neje mellett
kétgyermek, dr. Hajós Henrikné és dr. Reiner
Samuné, továbbá dr. Patzauer Adolf sógora
és nagyszámu rokonság gyászolja.

— **Az üzletvezetőség köréből.** Csóka Ti-
vadar, Kardos Gusztáv és Höfer Jenő, a
miskolczi üzletvezetőség területére hivatal-
nok-gyakornokká nevezettek ki. Kähler
Elemér hiv. gyakornokot Rimabánya és Baj-
kor Bélát Miskolcz állomásra osztották be
szolgáltatételre.

— **Hymen.** Besdek Lajos szőlő- és borá-
szati felügyelő Bodrog-Kereszturban e na-
pokban tartotta eljegyzési ünnepélyét Far-
kas Juliska urhölgygel, Farkas Gerő nyug.
körjegyző és neje Teleky Amália urnő ked-
ves leányával.

— **Gyászír.** Bartha Mihály sajtó-vamosi
ev. ref. lelkész és családját mélyen meg-
rendítő gyászbeszéd érte. Forrón szeretett neje
szül. Bátky Irma életének 45-ik évében rö-
vid szenvedés után e hó 2-án reggeli 3 óra-
kor elhunyt. A páratlan hűségű nőnek s
gondos édes anyának elhunytja meggyeszte
nagy és mély részvétet keltett. Temetése e
hó 3-án délután 3 órakor ment végbe Sajó-
Vámoson a környék intelligenciájának és
az egyház híveinek igaz részvéte mellett.
Koporsója felett Csonthó Károly ecsegi ev.
ref. lelkész mondott könnyekig megindító
emlékbeszédet és imát. Ezután a vámosi
énekkar gyászdalai mellett kivitték a drága
hamvakat a temetőbe. Nyugodjék békében!

— **Aljegyzői állás a járásbiróságnál.** A
miskolczi kir. járásbiróságnál egy aljegyzői
állásra van pályázat kiírva. A kellően fel-
szerelt kérvények e hó közepéig nyújtandók
be Ortway Miksa kuriai bíró, törvényszéki
elnökhez.

— **A rendőri szakbizottság** folyó hó 1-én
délután 5 órakor Bizony Ákos országgyü-
lési képviselő elnöklete alatt ülést tartott.
A szakbizottság a miniszter kívánsága sze-
rint a vendéglők és kávéházakra vonatkozó
szabályrendelet módosításaival foglalkozott,
a mely módosításokat a legközelebbi városi
közgyűlés tárgyalni fogja, s ha elfogadják,
ugy jóváhagyásul újból felterjesztik a mi-
niszterhez. Tárgyalták továbbá a rendőrség
tisztikarának egyenruhával való ellátását, s
hosszas vita után elhatározták, hogy ezt a
közgyűlésnek ajánlják.

— **A miskolczi lakásvizonyok.** Ha a gaz-
dasági szempontokat nézzük, akkor igen ked-
vezőknek kell mondani a miskolczi lakásvi-
zonyokat, amelyekről így évnegyed elején
csinálnak mérleget a háztulajdonosok. Akik
házbért fizetnek, azoknak más a véleménye.
Azok mind azt mondják, hogy mizerabilis
a mi állapotunk lakások tekintetében. Nehéz
eldönteni, kinek van igaza. A valóság az,

hogy Miskolczon most oly nagy bért fizet-
nek az emberek, a miről pl. a budapesti
háziur az építési krach ezen szomorú idején,
álmódni se merne. A belvárosban, meg a
mellékutczákban is egy lakható uri lakás
ára ötsz z frttól nyolczszáz frtig ingadozik.
A mely lakás ennél olcsóbban kiadó, az
semmiféle kényelmet nem nyújt. Éppensé-
ggel nem értéktelen tudni, hogy a lakások-
nak ez az óriási megdrágulása nem a né-
pesedési szaporulatból következett. A mis-
kolczi nép szaporodása nem olyan intenzív,
hogy egy-két év alatt a lakásvizonyoknak
ilyen változását okozhatta volna. Az okokat
inkább abban kell keresni, hogy a külső ré-
szek szinte lakhatatlanok. Az utcák piszko-
sak, éjjel félig-meddig bizonytalanok. A vi-
lágitás rossz, a levezető árkok nyaranta tűr-
hetetlen büzt terjesztenek. Azok a közp-
fizetési hivatalnokok, a kiket néhány év előtt
ide helyeztek, szerény módjukhoz képest a
külsőbb utcákban vettek lakást. De ter-
mészetesen, hogy most már azok is a bel-
városba kívánkoznak. A viszonyok kényszerítik
erre, inkább más kényelemről monda-
nak le, semhogy azon egészségrontó város-
részekben megmaradjanak. Kétségtelen, hogy
az építési mód is hozzájárult a lakásvi-
zonyok ezen kialakulásához. Bátran monda-
juk, hogy oly czélszerűtlen építkezést sehol
sem művelnek, mint Miskolczon. Ezért van
az, hogy az a kevés belvárosi lakás, a mi
egy civilizált város keretébe jobban be-
illeszkedik, a horribilis lakbér daczára is
kapós. Csak jobban be kellene tartani a
köztisztasági követelményeket a külváros-
részekben és okosabban építeni, a laká-
viszonyok javulnának a lakbérfizetőknek is.

— **Halálozás.** Mint részvétellel értesülünk
csenkei Csenkey Béla üzletvezetőségi hiva-
talonok f. hó 3-án életének 57-ik évében
jobbblétre szenderült. Temetése ma délután
fo végbemenni.

— **A Kossuth szobor és a demokraták.** A
demokrata asztaltársaság szombaton este
tartott összejövetelén elhatározták, hogy
márczius hó 15-én a Kossuth szoborra ko-
szorút helyeznek. — Ezuttal megjegyezzük,
hogy a demokraták f. hó 16-án tartják ala-
kuló közgyűlésüket.

— **Mulató a népkertben.** A népkertben
emelendő mulató építésére beadandó aján-
latok határideje tegnap előtt járt le. Össze-
sen hat ajánlat érkezett csakis miskolczi
építészekről. Az ajánlatokat a bizottság Sol-
tész Nagy Kálmán elnöklete alatt felbontván,
a következő eredmény tünt ki: az építést
hajlandók elvállalni: Grenyo Bertalan 51992
kor. 29 fill. öszszegért, Ungár Mór 55067
kor. 56 fill., Bogdán Illés 55941 kor. 95 fill.,
Feldman Lipót 5823 kor. 77 fill., Korach
Miksa és Fried 60291 kor. 83 fill., Stim La-
jos 60829 kor. 49 fill. Az ajánlatok felett
e mérnöki hivatal szakszerű utánszámítása
után fognak dönteni.

— **Házi verseny.** A miskolczi atléta kör
hétfőn délután Gálffy Ignác elnöklete alatt
választmányi ülést tartott, a melyen elha-
tározták, hogy április hó 5-én torna és vívó-
versenyt rendeznek. A versenyen kizárólag
a kör tagjai vehetnek részt. A verseny után
társas összejövetel lesz a Koronán.

— **„Haladás.”** E czimen Banovits László,
ifj. Görgey László és Zsivkovics Antal min-
den vasárnap megjelenő vasuti szak- és szép-
irodalmi hetilapot indítottak. Az első szám
e hó 2-án jelent meg.

— **A Kereskedők és Gazdák Köre** vasár-
nap délelőtt tartotta meg rendes évi köz-
gyűlését Schrecker S. Lipót elnöklete alatt.
Sugár Ignác, a kör titkára, felolvasta az
évi jelentést, a melyből kitűnik, hogy a kör
bevétele az elmúlt évben 5698 korona, a
kiadás pedig 5136 korona volt és így a fő-
lőség 562 korona. A nagy gondal és ta-
nulmányal készített jelentést a közgyűlés
mindenben tudomásul vette. Végül a választ-
mányi tagok választása következett. Megvá-
lasztották a következők: Gencsi Samu dr.
(65), Hercz Sándor (64), Klein Dezső (65),

Klein József (Csobád 61), Klein Mór (Jenke
65), Kohn Ede (61), Kohn Gábor (65),
Korn Herman (64), Kovács József dr. (64),
Munk Pál (H.-Németi 64), Munk Soma (A.-
Zsolca 66), Oberländer Antal (61), Pollák
Lajos (64), Rosenthal Vilmos (35), Silbiger
Armin (64), Vajda Adolf dr. (58), Varga
Jakab (65), Weinberger Géza (61), Weisz
József (65), Wexler Simon (65), Wilhelim
Herman (64), Erdős Aladár (49 uj), dr.
Neumann Bertalan (45 uj), Friedman Ber-
talan (39 uj) szavazattal.

— **Munkásgyűlés.** Vasárnap délután a
Pannónia-szálloda udvarán munkásgyűlés
volt, a melyen a nagy számban megjelent
munkások a szervezkedés ügyével és az
ipartestületi segédgyűléssel foglalkoztak. A
gyűlés teljes csendben folyt le, rendezés
nem történt.

— **A jó vidék.** A városi nép, a mely el-
keseredetten szidja a hivataloskodó urakat
a miatt, hogy az utcák, terek tele vannak
sárral, latyakkal s egyre-másra betegesznek
az emberek — el se képzelni, miféle állapo-
tok uralkodnak most künn a falvakban, a
jó vidékiek rustikus otthonában. A nagy
esőzés folytán a sár mindent elborított, ugy,
hogy a kocsközlekedés szinte lehetetlen.
Megterheit kocsival képtelenség kimozdulni
olyan községekből, a melyek nem rendel-
keznek köves uttal. A jó vidék teljesen el-
van zárva a nagy világtól: még a szomszéd-
ok sem igen érintkezhetnek egymással, mert
nyakig sülyednek a sárba. Nem valami éles
fantázia kell hozzá, hogy elképzeljük a jám-
bor falusiak közlekedési viszonyait: a mikor
mi aszfaltos városiak is uszunk a latyak-
ban. A legszomorubb a dologban, hogy élelmi
szerek tekintetében a jó vidékre lévén utalva,
nem számíthatunk behozatalra. A piaczd
kívül megdrágult. A negyvenkétezer lelket
számláló város rengeteg élelmiszert fogyaszt
s a lakosság tulnyomó része hétről-hétre a
piaczdrol él. A városi koplalni kénytelen s a
falusi nem képes pénzzé tenni holmiját. Baj
itt is, baj ott is. A rengeteg sár annyira
megrongálja utainkat, hogy a tavaszig alig
lehet kilátásunk tűrhető közlekedési visz-
onyokra. A drágaság már is érezhető; mény-
nyivel inkább fog ez napról-napra növekedni,
a mint a készlet kifogy. Mindössze a közeli
falvakból s a vasuti vonal mentén levő köz-
ségekben várhatunk élelmet.

— **Egy munkás halála.** Kis Benedek Já-
nos ózdi vasgyári munkás, rendes munkája
közben halálosan megsérült és sebeibe rövid
időn belül meg is halt. A királyi ügyészség
a törvényszéki bonczolás megejtését elren-
delte.

— **Egy többszörös rablógyilkos elfogva.**
E czim alatt szombati számunkban megirtuk,
hogy a miskolczi rendőrség razzia alkalmá-
val elfogott egy Swigorowicz Emil bratsgowi
illetőségi csavargót is, a ki kihallgatása
közben két Bécsben történt rablógyilkossá-
got vállalta magára, s illetve valotta, hogy
azokat ő követte el. A bécsi rendőrség azon-
ban e vallomását valótlannak jelezte ki.
A csavargót a bécsi rendőrség e jelentése
daczára továbbra is fogva tartották, s há-
rom nap előtt ez ügyben újabb fordulat ál-
lott be. Swignorowicz ugyanis, mint mult
számunkban is említettük, egy Stuttgartban
elkövetett rablógyilkosságot is bevallott, utóbb
pedig ezt visszavonta. Horváth Károly al-
kapitány, ki a rendőrség bünyügyi osztályát
páratlan erélyvel vezeti, a nyomozást ez
irányban is megindította, miután Stuttgart-
ban elkövetett gyilkossággal gyanúsított két
egyén egyikében a személyleirást nagyon
rávallónak találta. Ennek alapján jelentés
kapcsán megküldötte Swigorowicz fényképét
a stuttgarti ügyészségnek, honnan tegnap-
előtt megjött a sürgöny-válasz, a melyben
Swigorowiczot letartóztatni és a kir. ügyész-
séghez kísértetni kérik. A rendőrség ennélf-
fogva tegnap átkísértette az ügyészséghez,
hol a kiadatás letárgyalásáig fogva marad.
A stuttgarti rablógyilkosság története az,
hogy az ottani kir. udvari mosóko nyha egyik

helyiségében *Wirt* Borbála ismert modell nőt egy napon éles késtől származott sebtől halva találták. A gyilkosságot megelőző napon két ismeretlen férfi járt *Wirt* Borbálánál, kik közül a körözés minden részlete ráillik a fogva levő *Swigorowicz* Emilre. A gyilkos e tettét erősen tagadja, s újból azt állítja, hogy ő a bécsi két rablógyilkosságot követte el.

— **Uj ügyvéd.** Dr. *Sugár Adolf* fiatal ügyvéd irodáját helyben, *Széchenyi-utca* 127. szám alatt (*Bródy* és *Weisz-féle* háiban) megnyitotta.

— **A honvéd Ludovika-Akadémiában** a jövő tanévre két, *gróf Buttlér János* féle alapítványi hely üresedik meg, a melynek betöltésére *Borsodvármegye* közönsége teszi meg az ajánlatot. Az alapítványra az ifjak valláskülömbőség nélkül pályázhatnak.

— **Egy városi irnok felfüggesztése.** *Lakatos János* városi irnokot több rendbeli visszaélés miatt dr. *Tarnay Gyula* alispán állásától felfüggesztette és a fegyelmi vizsgálat megejtésével *Kovács Bálint* megyei aljegyzőt bizta meg.

— **Névmagyarosítás.** *Kiskoru Stark Lajos* miskolczi lakos vezetéknevét belügyminiszteri engedéllyel „*Erős*“-re és *Herczog Gábor* miskolczi lakos vezetéknevét „*Herczeg*“-re magyarosította.

— „*Erlau*“, „*Debrecin*“. Pénzt adott fel tegnap a helybeli garnizon, s a címzést teljesen, még a magyar város nevét is németül írták. Egerből lett „*Erlau*“, Debrecenből „*Debrecin*“. És ilyet a magyar királyi posta még kézbesít?! Példát vehetnének *pozsonyi* collegáiktól.

— **Hamburgban elcsipve.** Annak idején közölve volt, hogy *Mendelovits* Sámuelné részint férje, részint az ő tulajdonát képező ingóságokat pénzzé téve, Amerikába szökött. A rendőrség távirati megkeresése már nem érte utól Hamburgban *Mendelovicsnét*, mert férje későn jelentette az esetet, s így a hamburgi rendőrség csak arról értesítette az ittenit, hogy *Mendelovicsné* már tengerre szállt. Tegnapelőtt délután távirat érkezett Hamburgból, a melyben a rendőrigazgatóság közli, hogy az Amerikából már visszatérőben levő *Mendelovicsnét* Hamburgban elcsipte. Az intézkedés az ügyészség részéről megtörténik a terhelt idehozatala iránt.

— **Az éjjeli kávéházakról.** Most, hogy a rendőri szakbizottság foglalkozott a miniszter kivánságára a vendéglők és kávéházakra vonatkozó szabályrendelettel, időszerűnek tartjuk megemlíteni, hogy bizony jó lenne a szabályrendelet betartását is kellően ellenőrizni! És pedig főként az éjjeli kávéházaknál, hol tudvalevőleg két kaszírót is tartanak, a kik a gazda utasításai folytán nemcsak a kasszában ülnek, s mosolyognak a czukrok és egyéb édességek mögül a vendégekre, hanem a kellően berendezett szeparékban valóságos orgiákat csapnak, s a mulató vendégeket, ha csak lehet, alaposan megkoppasztják.

— **Lópás.** *Kubacska István* vaskereskedő kárára az üzlete elé kitett fűrészelő állványt ez ideig ismeretlen tettes ellopta. A rendőrség nyomoz.

— **Tolvaj cselédleány.** *Erdösi Róza* 15 éves cselédleány gazdájától, *Klein Mór* emödi korcsmárostól három aranygyűrűt lopván, Miskolcra szökött. A gyűrűket itt árusíttatta, a mi feltűnt egy rendőrtizedesnek, miért is előállította. A rendőrségnél a tolvaj cselédleány tettét beismerte, ennél fogva a tulajdonos megérkeztéig letartóztatták.

— **Betört kirakat.** Tegnap délelőtt *Szalóky Bertalan* Sörház-utcai fodrász üzletének ajtókirakat ablakait egy *Reiss* nevű cipészlegény betörte. Hogy miért követte el e tettét, a megindított rendőri nyomozás fogja kideríteni.

— **Lópás.** *Engelhardt* Sámuel szállító király-utcai pinczéjéből ismeretlen tettesek 2 bűdön zsirt, 160 korona értékben elloptak. A rendőrség nyomoz.

— **Összeesett.** *Marsalkó* Mihályné 60 éves munkásasszony vasárnap délután a Csabai-kapuban hirtelen rosszul lett és összeesett. A mentők beszállították a közkórházba.

— **Nyilvános köszönet.** A borsodmiskolczi gőzmalom r. t. igazgatósága 100, azaz száz koronát volt kegyes adományozni a munkaképtelenné vált iparosok menhely alapja javára. Fogadják az igazgatóság nagy lelkű adományáért ez uton is hála-köszönetünket. Ipartestületi elnökség.

— **Köszönet-nyilvánítás.** A miskolczi Polgári dalosegylet 1902. év márczius 1-én tartott dalestélyén többen szivesek voltak felülfizetni. Fogadják a nemes szívű adományozók a fent nevezett egyeletnek nyilvánosan kifejező halás köszönetét.

Dunky fivérek

cs. és kir. udvari fényképészek

MISKOLCZ, Városháztér 20. sz.

Elsőrendű munka. Mérsékelt árak.

Foto-Emailok is készülnek.

x *Viola crème* szeplő, májfolt s az arcz mindenféle tisztatlanságai ellen biztosan ható zsirtalan készítmény. Jóságát legjobban bizonyítja az, hogy 8 év óta forgalomban lévén, azóta számos értéktelen utánzata keletkezett. Egy tégely 50 kr. Hozzá való

Purítás szappan 1 drb 35 kr., 3 drb 1 frt. **Viola puder** fehér, rózsá és crème színben. egy kitűnően tapadó ártalmatlan hölgypor, a mely ma már a legelegánsabb hölgyek pipere asztalán foglal helyet. Egy doboz 60 kr.

Évek óta tapasztalom, hogy készítményeim a közönség másoknál is keresi. E helyen tudatom, hogy itt elősorolt közkedvelt készítményeim helyben kizárólag csak nálam kaphatók.

Szabó Béla pipere-szappangyáros, gyógyszer- és illatszert-üzlete **Miskolczon.**

— **Egy szinpad műkedvelők részére kölcsönzésre, esetleg eladásra.** Bővebbet *Hradil* festőnél, Arany János-utca 92. Miskolcz.

x **1902. évi újdonságok.** *Női divat kelmék, francia batisztok, cosmanosi Levantin, Lyoni selymek, angol Zephierek, azonkívül óriási választékban selyem, szövet és mosó blousok* már megérkeztek. Számos igen olcsó alkalmi vételek 2000 méter, divatszövet 18 kr. méterje. *Vászonmemükben óriási raktár versenyárakban.* *Barta Jenő* női divat és vászonruházában **Miskolcz.**

Férfiaknak ingyen !!

olyan új találmány orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalos könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható s mindazok, a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges, csodálatos eredményt gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt írhat a *State Medical Institute*-nek az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki írhat érte bárhol Magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: *State Medical Institute, 71 Elektrom Building, Fort Wayne, Ind. Amerika.*

A levelek mindig bérmentesítendők.

Mulatságok.

„**Menyecske-bál**“ **M.-Csáton.**

Elhatároztam, hogy eltérek a tánczvigalmak referádáinak sablonjától . . .

Azok a lázas, kéjes gyönyörrel élvezett tánczesték, az illatos kavargás nem tudnak többé megbüvölni, s bevallom őszintén, hogy ez a szédítő légkör, a sok czifraság már nem impomál nekem.

Igy érez velem sok száz „skribler“ collegám.

Egy új surnaliztikai fogáson törtem fejemet. Valami érdekes, az ártatlan pikantéria rózsaszínű fátyolába burkolt históriákat akartam ez éjjel kilesni, aztán elég indiszkréten a publikumnak leírni.

Mikor a ragyogó fényárban úszó „*Korona*“ kávéház termeibe léptem, hát készen voltam a tervel.

. . . Úgy is az interwievok világában élünk.

Hivebb, pontosabb, bőbeszédűbb riporterekre alig akadnék, mintha néhány *gardes-dames* véleményét hallgatnom meg.

A tánczkedv már felcsapott!

Mellettem *Ámor* surrant be, s míg én csodálkozva néztem, hogy ide is betolakodik, nevetve intett a hallgatásra, vesszőt véve ki tégzéből, lassan nyílára feszítette . . . Készen állott a támadásra . . .

A párok tarka tömege poétikus rendetlenségben imbolygott ide-oda, csak az unatkozó mamák ásítottak. Az egyiknek véletlenül (?) rálé tem a lábára.

Itt a jó alkalom!

Czikornyás bocsánatkérés után azonnal hozzáfogtam a vallatáshoz.

— A Nagyságos asszonyom jó izlésére apellálva, kérem, segítsen felfedezni a *legszébb leányt*.

Az én referensem tetőtől-talpig végig fixirozott, aztán kegyes mosolylyal helylyel kinnált meg maga mellett.

Épen egy édes, hamis kis lány libegett előttünk.

— Nézze asszonyom, milyen igéző teremtés! A megtestesült női eszménykép. Ábrándos, csillagfényű szemek, hamvas arcz, mely a milói *Vénushoz* hasonlít . . . A halvány arcz még jobban kiemeli a kaczagó szemek fényét, a táncz hevében lázasan remegő alak piasztikáját . . . Hamiskodásaival egy istent megörjítene . . . !

A „*mama*“ fejét rázta.

Hirtelen magam előtt láttam *Dalmyra* mását, kinek babonás szépségét kelet költői örökítették meg kobzaikon. Sötét szeméből kikaczagott a jó kedv. Egész lényét meleg, illatos fuvallat veszi körül.

— Nos! ez sem az? szoltam a *pálya-bíróhoz*.

Rám nézett és ravaszul mosolygott.

— Maga nagy ideálista!

Barna szépségen akadt meg tekintetünk. A szenvedély lángjától lobogó szemeihez oly jól illett a világosruha. Felséges kontraszt! A sötét szín az izzó szenvedély szymboluma, a fehér a szívjság jelképe.

Aztán pajzán mosolylyal lejtett el előttünk két tündér. Az egyik sylfid, a másik junói természetű; az egyik szőke, a másik barna; az egyik komoly, a másik vig és mégis egyenlően elragadó mind a kettő . . .

. . . Egyszerre megfogott az én hölgyem és rámutatott egy pihenő leánykára

— Oda nézzen! . . . Aztán bámulja meg

a szépek szépét, a kinek nem ül ugyan ki az arczára az érzéki szépség, de a női báj nemes egyszerűségét tükrözi vissza a szelíd arcz...

Én előttem azonban egy édes, halvány lány képe lebegett folyton...

— No hát elég csinos — siettem megjegyezni — azonban nekem nem tetszik!

Egyszerre kegyvesztett lettem. A mama haragosan elfordult tőlem és többé egy szóra sem méltatott.

Szeget ütött fejembe a dolog!

Talán csak nem?

De igen bizony, úgy volt!

Az az agyondicsért szépség egyszerre csak odaplántája magát az én referensem elé s átnyújtja legyezőjét:

— Kérem, fogja — mama!

Tyűh! Lánczos lobogós! Ezzel az interviúval — teljesen felsültem!...

A tánczoló már oszlani kezdenek, s én a finalekor ott vagyok, a hol a mulatság elején.

Hirtelen ruhasuhogást hallok magam körül, s egy bársony kéz vékony fehér lapot nyom a kezembe, a — névsort. Így tehát mégis sikerült a hölgykoszorú díszes virágai-ból egy igazán szép csokrot összekötnöm:

Asszonyok: Bekény Béláné, dr. Kardos Imréné, Édes Elekné, Gyurkó Józsefné, Hamza Andrásné, Hudák Józsefné, Horváth Viktorné (Igriczi), Koller Ferenczné, Krisztinics Istvánné, Márk Gyuláné, Kovács Árpádné, Nagy Lászlóné, Puskás Ottóné, Roszszay Endréné, Szarvassyné, Szabó Lajosné, Szabó Károlyné (Ároktó), Tovor Lászlóné, Tóth Imréné (Ároktó), Végh Györgyné stb.

Leányok: Gyurkó Erzsike, Hamza Zsuzsika (T. Keszi), Horváth Valéria (Igriczi), Kardos Margitka, Kardos Szerénke, Márk Ilonka, Molnár Sárka, Pfliegler Janka (Miskolcz), Roszszay Vilma és Mariska, Szabó Matild (Ároktó), Ötvös Etelka (Miskolcz).

A mező-csáthi „menyecske bál” úgy anyagi, mint erkölcsi siker tekintetében fényesen sikerült. Rózsás kedély, csapongó jó kedv uralkodott mindvégig s az ifjuság igazán ifjui hévvel áldozott Terpsichore kisaszonny művészetének, s csak a kelő nap arany sugarai oszlatták őket széjjel. A mulatságon résztvett a város és vidék elite közönsége s bizonyosságot tett arról — miután a tiszta jövedelem az óvodára fordított — hogy a hol a nők lelkesedéssel munkálkodnak a jótékony terén, ott az áldozatkészség bőkezűséggel osztja jáldásait. A tiszta jövedelem 110 korona volt.

Vajdai Szabó István.

— A miskolczi polgári dalosegylet hangversenynyel egybekötött táncestélyét szombaton este tartotta kevés számú, de intelligens közönség jelenlétében a Korona szálló nagytermében. A műsor szépen és izlésesen volt összeállítva. A dalosegylet Tóth Ferencz karnagy vezetése mellett praecisen adta elő az egyes énekszámokat. Minden programmszámot zajos tapsokkal jutalmazta a közönség. Zajos tapsban volt különösen része Lányi Ernő zenedei igazgatónak, kinek „Régi nóta, híres nóta” című dalát énekelte a dalegylet. Műsor után táncz következett Bogár Vincze bandája mellett. Jelen voltak: **asszonyok:** Antal Péterné, Berecz Józsefné, Csohány Balászné, Dobos Ferenczné, Doma Istvánné, Draveczki Istvánné, Fekete Istvánné, Földi Béláné, Herényi Józsefné, Kallauz Istvánné, Kleinert Józsefné, Kondrik Józsefné, Kopacsó Józsefné, Kőszegi Andonré, Lévay Samuné, Lipták Károlyné, Lukács Pálné, Szabó Józsefné, Szepessy Istvánné,

Sipos Lajosné, Teleky Károlyné, Tokai Lajosné, Tóth Ferenczné, Tóth Józsefné. **Leányok:** Antal Erzsike, Berecz Vilma, Bereczszási Erzsike, Darula Mariska, Dobos Erzsike, Doma Zsuzsi, Draveczki Irén, Földi Anna és Juliska, Gyöngyösi Ilonka, Gombos nőv., Kozsahuba Erzsike, Kővári Anna, Lukács Zsuzsi, Marek Vilma, Nagy Anna, Nyakó Juliska, Szepessy Erzsike, Tokai Laura, Tóth nőv., Tóth Juliska.

— A miskolczi tisztviselők köre szombaton este fényesen sikerült házi estélyt rendezett Hunyady-utcai saját helyiségeiben, melyen nagy számban voltak jelen a szép asszonyok és lányok. Vidám hangulatban folyt a táncz reggelig a szépen díszített termekben. Az első négyest 60 pár tánczolta. A jelenvolt hölgyek névsora:

Asszonyok: Alexy Hugóné, Auerswald Gusztávné, Balogh Bertalanné, Banovits Lászlóné, Bende Andorné, Balázs Béláné, Dobrik Bertalanné (M.-Nyárad), Dubovicsky Károlyné, Eötvös Józsefné, Ferschim Árpádné, Fűrész Sándorné, Farkas Árpádné, Gál Béláné, Hauser Jenóné, Komáromy Gyuláné, Kedves Istvánné, Krón Ignáczné, Karscsay Valérné, Klacsó Józsefné, Klaisz Gyuláné, László Miklósné (Barczika), Lippay Béláné, Lieszkovszky Kálmánné, Lagler Béláné, Mirka Károlyné, Muszka Józsefné, Polányi Aladárné (Tisza-Lucz), Rév Ödönné, Schultz Károlyné, Sztankovits Miklósné, Szoboszlay Béláné, Szenczi Tamásné, Szlaninka Vilmosné (Nyék), özv. Szaitz Károlyné, Urbán Jakabné, Vass Imréné, Vértessy Tivadarné, Zsifkovits Antalné.

Leányok: Alexy Olga, Auerswald Karolin, Bartos Anna, Colbaz Roze, Eötvös Anna, Eötvös Etelka, Fűrész Ilona, Farkas Irénke, Gál Piroška, Holczér Böske, Horák Olga, Halspach Jozefin, Kedves Margit, Kubinyi Margit (Kerepes), Nagy Erzsike, Papik Ilona, Papik Mariska, Pekár Margit, Pekár Anna, Pekár Malvin, Orosz Adrienne, Rév Erzsike, Szlaninka Ilona, Szenczy Ilona, Varga Juliska.

— **Férfi estély.** A Kereskedők és Gazdák Köre vasárnap este tartotta első **férfi estélyét** a Seper-szálló nagytermében. Az estély 8 órakor vette kezdetét és vidám hangulatban folyt az éjjeli órákig. A rendezőség akként intézkedett, hogy tősztok ne a vacsora alatt, hanem a fekete kávé után tartassanak. Ez helyes is. Fekete kávé után aztán se szeri, se száma nem volt a szellemes tősztoknak. Az estélyen Radics Lajos kitünő zenekara működött közre.

— **Kinszky bácsi bálja.** Tegnap este tartotta Kinszky bácsi növendékeivel a 33-ik nyilvános táncvizsgát a „Korona” termeiben. A tánczpróba este 7 órakor kezdődött és 10 óráig tartott, mely idő alatt csakis a növendékek lejtették a különböző állások és tánczokat; igen érdekes volt az ünnep megnyitása. 2 pár Rococo öltözetben, az udvart képezve megnyitották Polonaiseval az estvét és utána lejtették a Menuette a la reine, melyet mindnyájan állva néztek. Ezzel megnyitották a bál. Menuette á la Cour, a XVI. századból lejtve egy pár által, Pique Polkát lejté 4 pár mint újdonság. A tiroli tánczot 2 pár jelmezben járta, utána pedig a tüzés Trantellát lejtette 1 pár, végül a ketős magyart egy pár. 10 órakor kezdődött a vendégek részére a bál, s tartott a kora reggeli órákig.

Színház, művészet.

Heti műsor.

Szerda: „Nebántsvirág” operette, **Karozagi** Szidi felléptével.
Csütörtök: „Vereshaju” népszimű, **Karozagi** Szidi felléptével.
Péntek: „Baba” operette, (leszállított helyárrakkal.)
Szombat: „Jupiter és társai” operette, (először.)
Vasárnap: Délután „Csikós” népszimű, (leszállított helyárrakkal), este „Lotty ezredesei”, operette, **Sziklay Szeréna** felléptével.
Hétfő: „Lotty ezredesei” operette, **Sziklay Szeréna** felléptével, (rendes helyárrakkal.)
Kedd: „Svihákok” operette, **Sziklay Szeréna** felléptével, (leszállított helyárrakkal.)

(—f—) Az e heti színházi élet csendes egyhanguságban folyik. Megérzik már, hogy az idény vége felé járunk. Csúpan az kölcsönzött némi érdekességet, hogy **Virágh**, a kedvelt kórikus újból viszatért Thália templomába s bohókás mókáival már mulattatta is a közönséget.

Alig három hét s a színház kapui bezárulnak.

Még három bérletszünetes előadás lesz, a melyekre **Küry Klárának** vendégszereplése van tervbe véve. Lesz még ezenkívül más vendégszereplés is. Így a **Tapolcsay Dezsőé**, ki ma a Vigszínház elsőrendű művészek közé tartozik s **Karozagi Szidié**, ki most végezte a Rákossy-féle színiiskolát. Utóbbi ma és holnap este játszik. Ma a „Nebántsvirág”-ban, holnap a „Vereshaju”-ban. A kik hallották a fiatal enekesnőt, azt mondják, hogy elsőrangú tehetség. Ha felléptei sikerülnek, úgy **Szalkay Lajos** igazgató szerződött fogja.

*

Vasárnap délután az „Asszonyregiment” került színre leszállított helyárrak mellett, este pedig „A cigány”, a melyben a címszerepet **Kalmár Gyula** játszotta. Pompás alakítása meglepte a közönséget, a mi annak tulajdonítható, hogy nagyobb, néki való szerepekben alig lépett fel. Nemcsak felvonások végén, de nyílt színen is sokszor tapsolták. **Szegedy Zelma** (Évi) szépen énekelt. **Holéczy Ilona** (Rózsai) és a többiek mind alig nyujtottak elfogadhatót.

* * *

Hétfőn este leszállított helyárrak mellett Beldi és Fejér „**Katalin**” című operettjét adták elő. A közönség csaknem zúfolásig megtöltötte a színházat s gyönyörködött az összevágó előadásban. A címszerepet **Szegedy Zelma** játszotta és énekelte „**többé-kevésbé**” elég sikerrel. A többi szereplők jók voltak, „**mint rendesen**”. Az összesből ki kell azonban emelnem **Feledy Boriskát** és **Szalkay Lajost**, mert ők már nem **jók**, hanem **kitünők** voltak — „**becs'telemre mondom**”.

(—t.)

— **Vendégszereplés.** **Sziklay Szeréna**, a kecskeméti színház primadonnája, ki virágvásárnapról a „**Magyar színház**”-hoz szerződött, vasárnap, hétfőn és kedden fog vendégszerepelti színházunkban. Vasárnap és hétfőn „**Lotty ezredesei**”-ben, kedden pedig a „**Svihákok**”-ban játszik. Az előadások rendes bérletfolyamban tartatnak; kedden a „**Svihákok**” leszállított helyárrakkal megy.

— **Kellér Gyula**, szintarsulatunk tagja, a jövő színiidényre **Szabadhegyi Aladár**hoz, az északi színikerület színiigazgatójához szerződött natur-bursnak és a társulat titkáranak.

Nyilttér.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, a kik forrón szeretett férjem elhalálzásakor részvétüket fejezték ki, s végtisztességén megjelentek, fogadják ez uton is köszönetemet.

Özv. **Istvanics M. Józsefné**
szül. **Neuman Berta.**

Hirdetmény

a hadmentességi díj alá tartozó egyének által teendő bejelentések tárgyában.

1902. évi március hóban tartozik az, ki:
1. mint hadi szolgálatra alkalmatlan, az állítási lajstromból töröltetett;

2. mint fegyveres szolgálatra alkalmatlan, fegyverképtelenségét nyilvánított;

3. a katonai szolgálatból oly testi fogyatkozás miatt bocsátott el, melytől kereketképtelenné nem tette s mely nem a katonai szolgálat teljesítésének következménye;

4. az 1868. XL. t. cz. alapján, mint családfentartó felmentetett és az 1889. évi VI. t. cz. életbelépte után is bármely okból fel nem avatott;

5. külföldre költözési engedélyt nyert és hadmentességi díjvetési kötelezettsége még tart, ama község előjáróságánál (város adóhivatalánál), hol állandóan tartózkodik, azfelé célra szolgáló nyomtatványon:

a) polgári állását;

b) lakását;

c) ama sorozójárás, illetőleg község nevét, melyben a hadkötelezettség alól mentesített;

d) azt az évet, melytől fogva a felmentés számítandó, bejelenteni és

e) a reá, esetleg arra a családfőre, kinek családjához tartozik, a megelőző 1898. évi állandó lakhelyén, esetleg más községekben is kivetett egyenes államadók összegét hitelesen kimutatni.

Ezen kívül tartozik:

f) az a véd-, illetve díjköteles, kinek hadmentességi díját a törvény 11. §-a értelmében a munkaadó fizeti, a munkaadó nevét és lakását bejelenteni.

Ezen adatok bejelentésének elmulasztása az 1880. évi XXVII. t. czikk 20. §-a értelmében a kirovando hadmentességi díj három, egész hatszorosa összegének megfelelő pénzbírságot von maga után.

Ha a munkaadó személyében az alatt az idő alatt, mely a bejelentés beadása és a díj esedékességének napja (az év október hó 1-je) között lefolyt, változás állott be, eme változást a díjköteles az 1883. évi IX. t. cz. 4. §-ának 3-ik pontja értelmében ott, ahol az első bejelentést tette, szintén bejelenteni köteles.

Azon díjköteleseknek, kik állandó lakhelyükön kívül másutt adóval megróva nincsenek, megengedtetik, hogy a községi előjáróság (városi adóhivatal) előtt személyesen megjelenvén, vallomásukat ugyanott tollba mondassák, de ha tenni ezt elmulasztják, a fentebb említett pénzbírság ellenük teljes szigorral fog alkalmaztatni.

Kelt Miskolcson, 1902. febr. 24.

M. kir. pénzügyigazgatóság

A vonatok érkeznek Miskolcra

Nap szaka	Óra	Percz	A vonat neve	Honnan?
Délelőtt	6	05	T.sz.v.	Budapestről
	6	12	v. v.	Forró-Encsről
	6	35	T.sz.v.	Szerencséről
	7	59	v. v.	Tornáról gömöri p. u.
	9	23	sz. v.	Bánrévéről s Dobsináról
	9	25	gy. v.	Ujhelyről
Délután	9	31	gy. v.	Kassáról
	10	53	gy. v.	Budapestről
	12	37	sz. v.	Debreczemből
	12	52	sz. v.	Budapestről
	1	40	sz. v.	Fülekről göm. p. u.
	1	50	sz. v.	Budapestről
Éjjel	2	56	sz. v.	Ujhelyből
	3	16	sz. v.	Kassáról
	5	42	gy. v.	Kassáról
	5	50	sz. v.	Fülekről göm. p. u.
	5	52	gy. v.	Ujhelyből
	12	24	sz. v.	Kassáról
12	34	sz. v.	Ujhelyről	
1	26	sz. v.	Budapestről	
1	39	gy. v.	Budapestről jun. 15-től	
2	01	sz. v.	Kassáról	
2	56	sz. v.	Budapestről	

A vonatok indulnak Miskolcra

Nap szaka	Óra	Percz	A vonat neve	Hová?
Éjjel	12	54	sz. v.	Budapestre
	2	15	sz. v.	Kassára
	2	37	gy. v.	Budapestre jun. 15-től
	2	47	sz. v.	Budapestre
	3	24	sz. v.	Ujhelybe s Debreczenbe
	3	37	sz. v.	Bánrévére göm. p. u.
Délelőtt	3	45	sz. v.	Kassára
	6	29	v. v.	Tornára göm. p. u.
	6	53	sz. v.	Fülekre göm. p. u.
	9	38	gy. v.	Budapestre
	11	12	sz. v.	Fülekre
	11	05	gy. v.	Ujhelybe
Délután	11	17	gy. v.	Kassára
	12	45	sz. v.	Budapestre
	1	04	sz. v.	Kassára
	1	37	sz. v.	Ujhelybe
	2	12	v. v.	Tornára göm. p. u.
	3	11	sz. v.	Budapestre
Este	3	26	sz. v.	Fülekre
	3	31	sz. v.	Budapestre
	3	36	sz. v.	Debreczenbe
	6	02	gy. v.	Budapestre
	6	30	gy. v.	Ujhelybe
	6	37	gy. v.	Kassára
6	57	sz. v.	Fülekre	

Ügyvédi irodámat

Miskolcson

Széchenyi-utca 127. sz. alatt

megnyitottam.

Dr. Sugár Adolf,
ügyvéd.

SIKERÜLT!!

néhány gyáros és nagykereskedőtől egy bizonyos áru-raktárt kapni, mely cikkeket

szabott gyári árakon

vagyok köteles árusítani, minek következtében a n. é. közönség legolcsóbban szerezheti be árucikkeit. Alant felsorolok néhány cikket az áru-raktárból tájékoztatás végett, hogy a n. é. közönség az olcsóságokról meggyőződést szerezzen.

Férfi és női fegyházban kötött

harisnyák, 6 pár 1 frttől felj.

Gyermek-harisnyák, 6 pár 80 krtól feljebb.

Zsebkendők vászonból, 12 drb. 1 frt 80 krtól feljebb.

Gyermek-zsebkendők, 12 db. 60 krtól feljebb

1 vég Rumburger **vászón** 3.75.

1 vég I. creas ezelőt 10, most 6.50.

1 vég **sifon** ezelőt 10, most 6.50.

Picke, ezelőt 40 kr., most 25.

Férfi ingek, legjobb minőség. 90 krtól feljebb.

Női ingek 45 krtól feljebb.

Női **kötények** 20 krtól feljebb.

1 drb. selyem cloth **paplan** minszinben, 4 frt és 5 frt 50 kr.

1 pár 2 ág, 7 m. hosszú **csipkefüggöny** 1 frt 80 krtól feljebb.

Csipkefüggöny 1 m. 12 kr. s felj.

1 pár finom **börkezttyű** 35, 50, 65 és 70 kr.

6 drb. **gallér**, lefinomabb, 90 kr.

6 pár **kézeltő**, legfin., 1 frt 80 kr.

Legfin. **nyakkendők** 10—50 kr.

Különbéle **blousok**, alsó-**szoknyák**, **ágyterítők** és **abroszok**, **pamutok**, **illat-szerek**, **szappanok** és különféle rövidárak.

A nagyérdemű közönség eddigi bizalmát továbbra is kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

PÁDITS SÁNDOR bizományos Korona-szálloda mellett.